

ASOCIJACIJA KOSOVSkih OPŠTINA

IZVRŠNI SADRŽAJ IZVEŠTAJA O PROGRESU ZA 2015. GODINU

1. IZVRŠNI SADRŽAJ

I u 2015. godini, Asocijacija Kosovskih Opština je radila u funkciji zastupanja i zaštiti interesa opština, pružanju naprednih usluga i poboljšanju učinka opština, konsolidaciji i jačanju novih struktura AKO i dobrog finansijskog učinka. Ove aktivnosti su zasnovane na Strateškom planu AKO-a za period 2011-2015, Godišnji plan 20115 i prioritete utvrđene od strane rukovodećih struktura.

U ovom periodu lobiranja, AKO je bila usredređena na: (i) Zakon o davanju na korišćenje i razmenu nepokretne imovine opštine, (ii) Zakon o javno-privatnom partnerstvu, (iii) Zakon o šumama, (iv) Zakon o porezu na imovinu, (v) Zakona o platama i (vii) Zakona o rodnoj ravnopravnosti. Istovremeno, AKO je učvrstila stavove za ostala pitanja (VII) Katalog radnih mesta, (VII), Oprost dugova za neka javna preduzeća. Predstavnici Asocijacije Kosovskih opština učestvovali na Nacionalnom savetu za ekonomski razvoj, gde su predstavili stavove kosovskih opština.

Odbor i Kolegijumi AKO-a izradili su godišnje radne planove sa prioriteta, angažovanja i ciljeve na osnovu zakonodavne agende Centralne Vlade. U ovom izvještajnom periodu održano je 6 sastanaka za svaki kolegijum, prosečno za svaki kolegijum, dakle 18 sastanaka predsjedništva i 79 kolegijuma razvijajući i konsolidujući najmanje dva stava za svaki Kolegijum. Pored toga, AKO je učestvovala na sastancima raznih komisija u cilju pružanja komentara i sugestija, kao i tokom razmatranja nacrtu zakona za sprovođenje zakonodavstva.

Tokom perioda izveštavanja, u drugoj formi treba napomenuti sledeća dostignuća:

- Jedna novina, određivanje članova Komisije za Grantove od strane opština urađeno je dva puta na sastancima AKO-a kome su prisustvovali ministri i generalni sekretari ministarstava.
- AKO je uznapredovala odnose sa Skupštinom Kosova, Parlamentarnim komisijama i sa poslanicima Skupštine, naglašavajući svoju centralnu ulogu u zastupanju opština. Predstavnici AKO-a nakon toga su učestvovali u izradi nacrtu zakona kao pripremni koraci za završne zakone.
- Na osnovu lobiranja AKO-a, Ministarstvo finansija se obavezalo da neće pripremiti niti jedan dokument koji se odnosi na opštine, a da neće biti uključena i Asocijacija Kosovskih Opština. Takođe, i Ministarstvo obrazovanja se obavezalo da se škole neće graditi od ovog Ministarstva, već od samih opština, pošto je procena opština meritornija za ovo pitanje.
- Zahtevi opština sa većinskom srpskom zajednicom za ukazivanje njihovih problema u AKO pokazuju da opštine sa većinskim srpskim stanovništvom ne samo što nastavljaju da budu članice AKO-a već je vide kao jedan adekvatan mehanizam za rešavanje svojih problema.
- Pomoć AKO-a za lobiranje u centralnu vladu za neke agencije i vladine institucije u određivanju zakonodavne agende na centralnom nivou ocenjuje se kao naš uticaj.

Da bi se ispunile statutarne obaveze, održana je godišnja Generalna skupština i sastanci Saveta gradonačelnika i redovni sastanci Odbora AKO-a. Drugi segment je izmena i dopuna Statuta AKO preko nekoliko odluka usvojenih na godišnjoj skupštini Asocijacije, koji su urađeni na zahtev Ministarstva javne uprave za usklađivanje statuta sa zakonodavstvom na snazi za nevladine organizacije. Ove promene uključuju: (a) prvo je političko zastupanje opština u Skupštini AKO-a i zastupanje u Odbor AKO-a; (b) Pre svega bilo je stvaranje sredstava i stvaranje institucija. Sada AKO stvara mehanizme za izgradnju kapaciteta za opštinske vlasti; (c) Ranije je Odbor AKO-a, birao i razrešavao izvršnog direktora - sada Odbor AKO-a, bira i razrešava izvršnog direktora putem otvorenog konkursa, nakon dobijanja odobrenja od Skupštine.

Takođe, ove godine je izrađena strategija AKO-a za period 2016-2020 uz učešće svih strana u procesu izrade.

AKO je nastavila da održava kontakt i komunikaciju sa opštinama. U ovom periodu, opštinama je dostavljeno 135 različitih dopisa, obaveštenja, izveštaja, povratnih odgovora, nacрта zakona, nacрта-pravilnika, preporuka, predloga, stavova itd. Web-stranica se održava na dnevnim osnovama, na 'Facebook' se postavljaju sve informacije i njene aktivnosti i dvomesečno objavljivanje Biltena.

Sa finansijskog aspekta, tokom prvog šestomesečno perioda prikupljeno je € 65,000. Realizovano je 90 % ciljeva, i prikupljeno je € 58,530. AKO je ubeđena da postigne svoj opšti godišnji cilj od € 130,000 do kraja godine.

Saradnja sa partnerima AKO-a pomogla je lobiranju i zastupanju, u realizaciji mnogo projekata koje su dobile opštine bilo u fondovima, bilo finansijska podrška u projektima, davanju usluga, obuka na radionicama, razmena iskustava itd. SDC kao glavni partner za razvoj i unapređenje AKO-a dala je svoj suštinski doprinos kao podrška AKO-u. Saradnje sa sličnim projektima implementirane su sa DEMOS-om, GIZ-om, ACT/USAID-om, UNDP-om, OEBS-om. Takođe, organizovana su dva godišnja sastanka "Priatelji AKO-a" sa glavnim partnerima opština Kosova koji se bave i rade u oblasti lokalne uprave.

Tokom maja i juna, GIZ je ugovorio i razvio istraživanje kako bi ocenio zadovoljnost lokalnih organa, partnera i vladinih institucija o radu Asocijacije Kosovskih Opština. Ovo istraživanje urađeno je sa 208 respondenata (34 gradonačelnika, 154 opštinska službenika, 5 partnera i sa 15 vladinih institucija. Rezultati pokazuju da 90 % gradonačelnika je veoma zadovoljno radom AKO-a a opštinski službenici ocenjuju je kao jednu ozbiljnu i uticajnu organizaciju. Sa druge strane, vladini zvaničnici visoko ocenjuju rad i lobiranje AKO-a za svoje članove, naglašavajući da za ministarstva, rad sa AKO-om je najlakši put da bi se razumeli izazovi i potrebe opština. Partneri, pokazuju rezultati da su veoma zadovoljni učinkom AKO-a naročito kao jedno lako i sadržajno komuniciranje sa AKO-om do tačnog ukazivanja na potrebe opština prema zajednici donatora. Takođe, rezultati istraživanja pokazuju da opštine na osnovu procene (od 1 do 10) brojeva, 7.92 su zadovoljni radom Odbora i 8.14 radom administracije AKO-a.

1. STRATEŠKI CILJEVI AKO-a ZA 2015. GODINU

Strukture AKO-a i u 2015 godini su pratile ciljeve zasnovane na Strategiji i Godišnjem planu AKO-a. Među glavnim ciljevima za 2015 godinu bili su: Zastupanje i zaštita opštinskih interesa putem lobiranja i zastupanja, davanja unapređenih usluga i poboljšanje učinka opština, funkcionalnost struktura AKO-a, finansijska stabilnost, saradnja sa partnerima naročito sa AKO-om komuniciranje sa opštinama i učinak administracije AKO-a.

2. RAZVOJ I KONSOLIDACIJA POLITIKA (STAVOVA)

AKO je preko svojih struktura, Odbora, Saveta, gradonačelnika, Kolegijuma i Komisija, konsolidovala svoje stavove prema centralnim institucijama u cilju razvoja politika koje će pomoći stalnom jačanju uloge opština .

Lobiranje AKO-a bilo je usredsređeno na pitanja od prioriteta za opštine: Zakon o davanju na korišćenje i razmenu nepokretne opštinske imovine, Zakon o javno privatnom partnerstvu. Zakon o šumama, Zakon o porezu na imovinu, Zakon o platama i Zakon o rodnoj ravnopravnosti .

Dakle, konsolidovanje stavova i politika rezultiralo je intervencijom u Katalogu radnih mesta, oprost u dugova od Vlade za javna preduzeća i fizička lica¹, aktivno učestvovanje AKO-a u NSER², iniciranje izmena u Zakonu o JPP-u i Zakonu o davannju na korišćenje i razmenu opštinske nepokretne imovine , sastanak AKO-a sa ministrom MSPP-a o Zakonu o nelegalnoj gradnji.

Takođe, nakon reagovanja AKO-a prekinuto je procesiranje izmene Administrativnog uputstva MALS-a br.00/2014 o određivanju, zaduženju i prikupljanju uplata za godišnju registraciju motornih vozila na teritoriji opština, gde je cilj izmene bio uklanjanje uslovljavanja za registrovanje vozila od koje takse opštine osim što imaju prihode, takođe realizuju i uplate javnih usluga. Uklanjanje ove uplate oštetilo bi opštine u njihovim budžetima u iznosu od oko 3 miliona evra.

AKO se sastala sa odborom i Kolegijumima u vezi prioriteta i godišnjih planova rada, zasnovano i na zakonodavnoj agendi Centralne vlade, a to je nastavak rada na implementaciji Strategija kolegijuma. Takođe, i izmena i dopuna Statuta AKO-a preko nekoliko odluka usvojenih od Godišnje generalne skupštine Asocijacije, u potpunosti su skladu sa zakonodavstvom na snazi za nevladine organizacije .

3. LOBIRANJE I ZASTUPANJE

4.1. Pokrivanje deficita

Kontekst

Nakon izdavanja drugog budžetskog cirkulara za opštine za 2016. godinu od strane Ministarstva finansija, u sprovedenim analizama od strane AKO-a (Kolegijuma za budžet i finansije), praveći poređenja sa tekućim budžetom iz 2015.godine, gde je uzet uzorak jul mesec 2015 za plate i dnevnice, primećeno je da su sve opštine ponaosob u minusu, a ukupno za plate i svim opštinama nedostaje 10.874 , 929,00 evra za 2016. Godine. Ovaj deficit je dosta zabrinjavajući za sve opštine.

Dostignuća

Nakon snažnog lobiranja direktno od strane AKO-a u Ministarstvu finansija, preko pismenih zahteva ovom Ministarstvu da reši ovaj problem, i posle pritiska medija koju je uradila AKO, dogovoreno je sa Ministarstvom finansija da se iz budžeta centralne vlade pokrije ovaj deficit predviđen za opštine za 2016.godinu.

Uticaj

Ovo budžetsko skraćenje u opštinama imalo bi dosta negativni uticaj na proces održavanja funkcionisanja opština. Istovremeno je bilo u opasnosti da ostane bez posla preko 1500 nastavnika u osnovnim i srednjim školama. Obezbeđivanje ovog iznosa preko AKO od strane Ministarstva finansija za opštine olakšaće opštine od budžetskih zaduženja i onako prilično ograničen.

4.2. Pokretanje procedura za izmenu i dopunu Zakona o javno privatnom partnerstvu (JPP)

Kontekst

Zakon JPP-u, koji je na snaz , ima iste kriterijume za svaku vrednost investicija, a to je mnogo oduzelo vreme opštinama do odobravanja od centralnog nivoa za realizaciju jednog projekta sa JPP-om. Vrlo malo su opštine realizovale projekte sa JP , dakle došaoje kao zahtev opština da se ovaj zakon treba

¹ Oprost dugova za građane nakon rata do 2008.godine (preporuka Kolegijuma za budžet i finansije da se dugovi tebaju oprostiti uslovno –od 2008 godine do kraja 2014 godine treba platiti sve dugove).

² Nacionalni savet za Ekonomski razvoj- urađena je prezentacija stavova opština Kosova.

izmeniti posebno rokovi i u procedurama, barem za projekte do ulaganja u vrednosti od 2 miliona evra.

Dostignuća

Preko sastanaka AKO-a sa Ministarstvom finansija, odnosno Departamentom za Javno-privatno partnerstvo postignur je sporazum da u procesu izmene Zakona o JPP-u, AKO budu deo komisije, gde će opštine imati priliku da utiču na svoje stavove, kako bi imale koristi od usvajanja novog Zakona o JPP, pojednostavljenja procedura za odabir privatnog partnera za manje opštinske projekte. Takođe, još jedan uspeh će biti dopuštanje mogućnosti da se za određene opštinske projekte, odabir privatnog partnera uradi bez prolaska kroz procedure pre odabira. I opštine će imati mogućnost učešće u opštinskim projektima za koje investiranje predviđeno od strane privatnog partnera, ne prelazi 2 miliona evra.

Uticaj

Usvajanje ovog zakona, očekuje se da će imati direktan uticaj na lokalni ekonomski razvoj skraćivanjem procedura za investicije stvarajući jedan povoljan ambijent za investitore i samim tim će uticati na smanjenje nezaposlenosti. Pojednostavljenje procedura i skraćivanje rokova daje više vremena i mogućnosti opštinama za razvojne projekte sa javno – privatnim partnerstvom.

4.3. Pokretanje procedura za izmenu i dopunu Zakona o davanju na korišćenje i razmenu opštinske nepokretne imovine

Kontekst

Opštinska nepokretna imovina je od posebnog značaja za podsticanje ekonomskog razvoja na lokalnom nivou i među nekoliko imovina kojima se upravlja na lokalnom nivou. Zakonodavstvo na snazi u našoj zemlji, iako je osigurano da ima decentralizacije sa centralnog na lokalni nivo, to se uglavnom desilo u oblasti upravljanja javnim finansijama i upravljanju imovinom. Međutim, što se tiče pitanja privlačenja direktnih investicija, sva pravna sredstva ostaju na centralnom nivou i opštine su hendikepirane sa aspekta privlačenja investicija ili stvaranja uslova za investitore.

Dostignuća

Ovo je postignuto nakon kontinuiranog napora AKO u svim institucionalnim mehanizmima i uprkos nespremnosti MALS-a da uvrsti u zakonodavnu agendu za 2016.godinu, izmenu i dopunu ovog zakona, AKO je uspela ovo preko Nacionalnog saveta za ekonomski razvoj, Savet koji je obavezao MALS da predvidi u zakonodavnoj agenda izmenu i dopunu navedenog zakona.

Uticaj

Izmena i dopuna ovog zakona će imati snažan uticaj na mogućnost datu opštinama da efikasnije upravljaju svojom imovinom kako bi generisale prihode i razvoj projekata koji promovišu ekonomski razvoj u opštinama. Ovaj zakon će eliminisati sve smetnje, nepotrebnu birokratiju i duge rokove oko procedure davanja na korišćenje opštinske imovine za potencijalne strane i domaće investitore. To će takođe smanjiti administrativne rokove za prijavu i skraćivanje vremena za podnošenje žalbi i otvara mogućnost direktnih pregovora sa velikim investitorima, uvodeći procedure odgovornosti između izvršne vlasti i Skupštine opštine. Istovremeno, bankarska garancija, koja će imati vrednost najmanje

10% od predložene investicije, u slučaju neispunjavanja ugovornih obaveza, opštinski organ ima pravo na izvršenje ove garancije radi zaštite javnog interesa.

4.4. Izrada KATALOG-a o radnim mestima za civilne službenike na lokalnom nivou

Kontekst

Kosovo do sada nije imalo katalog o radnim mestima za civilne službenike niti na središnjem niti na lokalnom nivou. Procenjuje se da bi se ušlo u proces reforme Javne uprave, treba se prvo izraditi katalog radnih mesta. Ovaj katalog treba da obuhvati sva radna mesta u svim institucijama kako ne bi postojale razlike između centralnog i lokalnog nivoa za iste pozicije a sa različitim koeficijentima. Takođe, to je dovelo do jedne neusaglašenosti u pozicijama karijere kako između službenika sa istim pozicijama između centralnog i lokalnog nivoa, tako i između službenika sa istim pozicijama u različitim opštinama.

Dostignuća

Model dokument koji je izradila AKO, u velikoj meri je olakšao rad svih opština, takođe su koordinirane aktivnosti između opština i centralne vlade pošto su zajedno evidentirana radna mesta koja su nedostajala u katalogu izrađenom od centralnog nivoa. Predlog AKO-a da se doda više od 30 novih radnih mesta na lokalnom nivou (koja postoje na lokalnom nivou, ali nije predvideo ovaj dokument) prihvaćeno je od centralnog nivoa i takođe su uzeti u obzir i predloženi koeficijenti.

Uticaj

Isključenje mnogih radnih mesta na lokalnom nivou stvorilo je dosta zastoja u opštinama, zabrinutosti lokalnih zvaničnika da će ostati bez posla, a u javnosti se shvatio da će ovaj katalog imati više prednosti za centralni nivo u odnosu na lokalni nivo. Zbog toga AKO je preuzela inicijativu, takođe formirala radnu grupu za izradu model kataloga za civilne službenike na lokalnom nivou. Katalog uključuje sva radna mesta, kategorisani su u skladu sa kriterijumima i utvrđeni koeficijenti.

4.5. Oprost dugova

Kontekst

Nakon što je Vlada Kosova predstavila ideju za oprost dugova svim građanima i poslovanjima od rata do kraja 2008. godine, AKO je razvila aktivnosti sa odgovarajućim mehanizmima i izašla sa stavom da ova inicijativa tretirana od Vlade je veoma razumna, koja nema za cilj da amnestira one koji nisu ispunili svoje obaveze, bilo poreske obaveze, ili obaveze za javne usluge , već pre svega ima veze sa politikom Vlade , kako bi se očistili računi javnih preduzeća i računi budžeta.

Dostignuća

AKO je preko preporuka uspela da prosledi svoj zahtev centralnim organima (Ministarstvu finansija) do konačnog ulaska u "Nacrt- zakon o Oprostu javnog duga", gde se zahteva da Vlada Kosova uslovi oprost dugova prema opštinama plaćanjem obaveza nastalih nakon 2008. Godine, u cilju ublažavanja negativnih efekata ove odluke za opštine u oblasti lokalnih finansija.

Uticaj

Takva odluka bez lobiranja AKO-a imao bi direktan uticaj na opštine u smislu smanjenja sopstvenih prihoda, što bi imalo negativan uticaj na neplaćanje daljeg poreza na imovinu u tom delu populacije koje je bilo redovno u otplati tekućih obaveza prema opštini. Još jedan uticaj odnosi se na mere za poboljšanje zaštite svojih građana i njihovog stimulisanja ili ohrabrivanja da oni ispune svoje poreske obaveze i ostale obaveze prema javnim uslugama za period od 1. januara 2009. do sada. S druge strane, oprostaj dugova prema ovom zakonu će stvoriti novi momenat koji će poslužiti povećanju opšte discipline fizičkih i pravnih lica u Republici Kosovo prema njihovim javnim obavezama.

4.6. Prostorno planiranje

Kontest

Na zahtev AKO-a organizovan je sastanak sa ministrom Ministarstva za prostorno planiranje i zaštitu životne sredine, kako bi se razjasnila određena pitanja koja je postavila AKO kao što je implementacija i revizija zakona o legalizaciji nelegalnih objekata i pitanja koja se tiču svakodnevnog rada za prostorno planiranje u opštinama. Pitanje je upućeno putem konkretnih pitanja koje je AKO uputila ministarstvu o problemima koje imaju sa zastarelim regulatornim urbanim planovima, njihovo revidiranje i izrada detaljnih planova, kontradikcije između urbanih planova i razvojnih opštinskih planova, urbani razvojni plan, opštinski razvojni plan, legalizacija, zakon o izgradnji, nacionalni park "Bjeshkët e Nemuna".

Dostignuća

Pravno odeljenje i odeljenje za prostorno planiranje, izgradnju i stanovanje u MSPP, odgovorili su na ove zahteve podnete od AKO-a, objašnjavajući radnje koje opštine mogu preduzeti na osnovu postojećih zakona. Takođe, nakon pojave poteškoća koje imaju opštine u sprovođenju Zakona o nelegalnoj gradnji, pokrenuta je izmena ovog zakona i AKO će biti deo procesa o izmeni ovog zakona.

Uticaj

Postoji mnogo lekcija kroz implementaciju postojećih zakona i ove lekcije će doprineti uspešnom programu legalizacije, ako se zakon ponovi izradi. Građanima koji su propustili rok da se registruju u Registar mogu da se prijave za legalizaciju. Opštine mogu procesuirati 350.000 nelegalnih objekata brže i efikasnije. Dakle, neke gradnje koje su ranije bile izuzete od legalizacije sada se mogu uzeti u obzir pod određenim okolnostima. I rokovi za obradu brojnih nelegalnih objekata biće produženi. Izmene ovog zakona na osnovu potreba i preporuka iz opština će imati uticaj na povećanje sopstvenih prihoda za opštine. Takođe, objašnjenja koja nudi MSPP za druge aspekte koje su pokrenuli AKO-a omogućiti napredak u regulacionih oblasti.

5. RAD KOLEGIJUMA ZA USLUGE PREMA OPŠTINAMA

Kolegijumi AKO-a u svojim godišnjim planovima postavili su prioritete i radne aktivnosti za identifikaciju tema od interesa za razvoj aktivnosti od interesa za lokalne vlasti, usredsređujući se na poboljšanje komunalnih usluga u interesu građana. Tokom ove godine održano je 6 sastanaka prosečno od svakog Kolegijuma ili 18 predsedništva i 79 sastanaka Kolegijuma. U ovom procesu Kolegijuma su razvili i konsolidovali najmanje dva stava u svom radu, a stalno se održavaju sastanci raznih komiteta u cilju pružanja komentara i sugestija u razmatranju nacrtana zakona sa centralnog nivoa tokom razmatranja zakonodavstva. Neki od rezultata (dole) koje su postigli Kolegijumi svojim radom, analizom i pružanjem konkretnih preporuka postigli su izmenu i poboljšanje usluga AKO-a prema opštinama.

Kolegijum za budžet i finansije – Odluka Vlade Republike Kosova za oprost dugova, uz uključivanje i dugova od neplaćanja poreza na imovinu do 2008. godine i uvođenje preporuka Ministarstvu finansija u "Nacrtu- zakona o oprostima javnog duga" da uslove oproštaja dugova obaveza prema opštinama plaćanjem obaveza nakon 2008. Godine za ublažavanje negativnih efekata ove odluke za opštine u oblasti lokalnih finansija.

Kolegijum za inspekciju – Uprkos centralizaciji nadležnosti inspektora preko zakona o inspekciji i nadzoru tržišta koji nije još implementiran na terenu i da koji je izazvao pometnju i konfuziju među građanima u pružanju ovih usluga, Kolegijum za inspekciju u saradnji sa DEMOS i kontinuirane konsultacije sa Ministarstvom trgovine i industrije, preuzeo je inicijativu da se promeni ovaj zakon kroz kompletnu analizu koja ima za cilj da identifikuje izazove u funkcionisanju tržišnog nadzora i pronalazaženju jednog funkcionalnog modela za prevazilaženje ove situacije.

Kolegijumi za prostorno planiranje – Suočeni sa neuspehom procesa tretiranja nelegalne gradnje, Kolegijum prostornog planiranja inicirao je izmene ovog zakona kao jedinstven stav svih opština, dajući razloge i hitnu potrebu za prevazilaženje ove situacije gde intenzivno radi na pronalazaženju alternativa za prevazilaženje ove situacije putem radnih grupa formiranih od strane ministra životne sredine i prostornog planiranja i Asocijacije Kosovskih Opština .

Kolegijum za Ekonomski razvoj – Započele su neophodne procedure za izmenu Zakona o javno-privatnom partnerstvu u cilju smanjenja procedure razmatranja i usvajanja projekata o JPP-u kako bi bio što sadržajni u funkciji lokalnog ekonomskog razvoja.

Kolegijum za Evropske integracije -Potpisivanjem SSP, Kosovo je potpisalo prvi sveobuhvatni sporazum sa Evropskom unijom kojim se obavezuje na sveobuhvatne reforme i približavanje sa zakonodavstvom EU-a u različitim sektorima. Kolegijum opštinskih poverenika za evropske integracije u saradnji sa Ministarstvom za integraciju i za lokalnu samoupravu, radi na koordinaciji aktivnosti u okviru Evropske agende sa ciljem informisanja i razmatranja pitanja u vezi sa procesom evropskih integracija u opštini i povećanju kooordiniranja između centralnih i lokalnih institucija za realizaciju programa u oblasti evropskih integracija.

Kolegijum za javne usluge – Kroz uspešni projekat "Shema Beacon" koji je imao za cilj promovisanje najboljih praksi u oblasti komunalnih usluga, koji je postigao efekat motivacije za identifikovane uspehe, razmenu iskustava i najboljih praksi u svim opštinama, kao i povećanje konkurencija ideja i uspeha koje su manifestovane u identifikovanju i promovisanju inovacija na lokalnom nivou.

6. FINANSIJASKA STABILNOST AKO-a

6.1. Kraći kontekst

Asocijacija Kosovskih Opština ima za cilj nastavak izgradnje jednog sistema koji obezbeđuje finansijsku stabilnost, koja garantuje očuvanje funkcionalne i statutarne nezavisnosti. Iako je AKO od svog osnivanja do danas prebrodila brojne poteškoće i izazove koji su se direktno ogledali u njenu finansijsku održivost. Međutim, AKO je uspela da stvori ne samo pozitivan trend u stvaranju

finansijske stabilnosti, već i u promeni percepcije opština prema AKO-u, rezultirajući na izgradnju ugovornih odnosa i obostranog poverenja. Ovo je dokazano na Generalnoj skupštini AKO-a održanoj u martu 2014. Godine kroz masovno učešće opština i učlanjenja opština sa srpskom većinom i drugih manjina. Ovo poverenje se nastavlja i u 2015. Godini.

6.2. Dostignuća tokom 2015.godine

Predviđeni cilj u budžetu AKO u vezi prihoda od članstva za 2015. Godinu iznosio je €130,000. U posmatranom periodu, AKO je realizovala 91% od planiranog cilja, prikupivši €117,710. Razlog za neispunjenje 100% cilja za referisani period, odnosi se na neke probleme sa kojima se susreću opštine zbog nedostatka budžeta u nekoliko kategorija i potrebe za prioritetne troškova za 2015.godinu. Kao rezultat toga, jedan deo opština se obavezao da će se neke njihove obaveze preostale za 2015. Godinu realizovati početkom 2016.godine. Ako uzmemo u obzir gore navedene razloge, onda možemo zaključiti da AKO održava pozitivan trend prihoda od članstva, i štaviše, ovaj trend teži da bude i održiviji i u budućnosti.

Uspesi postignuti u okviru ovog cilja može se smatrati nastavak lobiranja u cilju podsticanja opština u izvršavanju finansijskih obaveza AKO. To se radi kroz lobiranje mehanizama AKO, kao što su stručni kolegijumi, posebno preko Saveta gradonačelnika kao jednog mehanizma koji okuplja sve gradonačelnike.

AKO nastavlja odličnu saradnju sa projektom DEMOS-a da utiče na opštine koje imaju koristi od donacija iz ovog projekta u vezi plaćanja članstva u AKO. Saradnja AKO-a sa različitim partnerima u tom pogledu će imati veoma pozitivan uticaj na finansijsku održivost AKO-a. Važno je napomenuti da je AKO proširila svoje projekte u korist opština i sa Nemačkom organizacijom GIZ, projekti koji su imali veliki uticaj i na senzibilnost opština da ispune svoje obaveze prema AKO-u. U posmatranom periodu, Odbor AKO-a, odnosno predsednik i izvršni direktor nastavili su redovne posete opštinama kroz koje su čuli o zabrinutostima opština i o problemima sa kojima se suočavaju. Predsednik i izvršni direktor AKO-a izrazili su spremnost za rešavanje svih problema opština u nadležnim organima. Ove posete su poslužile kao dobra prilika da se razjasni i finansijska pozicija AKO-a i jedna dalja finansijska stabilnost.

6.3. Finansiranje od trećih strana

Finansiranje od trećih lica znači grantove realizovane od AKO-a, osim onih realizovanih iz programa koji finansira SDC. U tom smislu AKO za 2015. Godinu predviđa ukupan budžet od € 136,885 od raznih finansijskih organizacija, kao što je NALAS, Savet Evrope, GIZ . U posmatranom periodu, AKO je uspela da realizuje jedan deo predviđenih grantova, odnosno u ovom periodu AKO je potpisala ugovor sa GIZ-om, u iznosu od € 96.400. Sa Savetom Evrope, u iznosu od 4.590 € i NALAS-om, u iznosu od € 10.300. Ukupni grantovi iz potpisanog ugovora za posmatrani period iznose € 111,290, ili 82 % od ukupnog granta koji je predviđen za 2015.godinu.

7. SARADNJA SA PARTNERIMA

Kontekst angažovanja jednog niza organizacija u lokalnoj vlasti na Kosovu, određuje i ohrabruje Asocijaciju Kosovskih Opština, za jedno partnerstvo sa ovim organizacijama koje koordiniraju aktivnosti zbog toga što ih veže zajednički rad sa njima. Saradnja sa partnerima AKO-a pomogla je u lobiranju i zastupanju mnogo projekata koje su dobile opštine, bilo finansijska podrška projektima, pružanje usluga, radionice za obuku, razmena iskustava, itd. Ovo partnerstvo je takođe uticalo i na povećanje učinka opština, izgradnji kapaciteta, olakšice u pružanju raznih usluga, popunjavanju praznina u kasnijim dokumentima, saradnji između opština i saradnji između opština i različitih

organizacija.

SDC - Kao ključni partner u razvoju i unapređenju AKO-a daje značajan doprinos kao institucionalna podrška AKO-u. Program, koji finansira SDC daje više prostora za delovanje, pokriva aktivnosti AKO u zavisnosti od vremena i potrebe za lobiranjem, za razliku od drugih projekata i organizacija. Program finansijske podrške od SDC je sveobuhvatan u aktivnostima AKO-a i integrisan je u osnovnom budžetu.

Prijatelji AKO/godišnji sastanak – sa glavnim partnerima kosovskih opština koji se bave i rade u oblasti lokalne samouprave. Prijatelji AKO funkcionišu kao veoma važan mehanizam za koordinaciju aktivnosti između lokalnih institucija i njihovih partnerskih organizacija. Važno je napomenuti da igra glavnu ulogu u ovoj koordinaciji sastanaka ima AKO. Ove godine na ovom forumu se raspravljalo o Nacrtu- Strategije AKO 2016-2020.

Partnerstvo AKO-a u različitim projektima koji se odnose na sledeće aktivnosti:

- Saradnja sa projektom Evropske Unije “Podrška Ministarstvu finansija”, projekat implementiran od GIZ-a u partnerstvu sa Ernst&Young, za prezentaciju Priručnika “Kodiranje Programa”. Takođe, studijska poseta Crnoj Gori i Albaniji na teme porez na imovinu, taksa za izgradnju i ostali porezi.
- Priprema i publikovanje Priručnika “Rodno integrisanje u Prostornom planiranju” – Jedan pristup korak po korak za opštine.
- U saradnji sa OEBS-om izdat je priručnika za opštine - “Model- opštinskih pravilnika” na tri jezika i podeliće se svim opštinama.
- Analiza u saradnji sa HELVETAS što se tiče rada i ponovnog vraćanja nadležnosti lokalnim organima tržišnih inspektora.
- U međuinstitucionalnoj saradnji između GIZ-MALS-AKO, organizovana je radionica na temu “Izazovi i dostignuća opština u ispunjenju obaveza koje proizilaze iz evropske agende”.
- Uz podršku Agencije za Investicije i podršci preduzećima na Kosovu (KIESA), organizovana je konferencija u cilju prezentacije rezultata izveštaja o proceni konkurentnosti u opštinama koji je izrađen od “Kosovo SME Promotion Programe” (KOSME).
- U saradnji sa projektom JICA/Japan International Cooperation Agency, organizovana je radionica za institucionalnu podršku u upravljanju otpadom na Kosovu, u cilju prezentacije diskusije o dobrim iskustvima opština kao i jačanje kapaciteta za upravljanje građevinskim otpadom u opštini Prizren.
- Uz podršku GIZ-a sproveden je program najboljih praksi “Skema Beacon” gde je apliciralo 19. opština sa 22. aplikacija. Putem procesa konkurisanja izabrani su: Održavanje zelenih površina – Opština Gnjilane, Opštinska radna grupa za sredinu – Opština Đakovica i Javna rasveta-Opština Uroševac. Faza raspodele praksi urađena je u oktobru/novembru.
- AKO je u saradnji sa GIZ-om izgradila suenergije u projektu u vezi sa razmenom najboljih opštinskih praksi, nakon toga sa GIZ/NALAS u vezi energetske efikasnosti i nekoliko zajedničkih aktivnosti sa DEMOS-om, ACT / USAID-om, UNDP-om.
- U saradnji sa Projektom DEMOS i Agencijom za Rodnu ravnopravnost, izrađen je “Model-pravilnik o opisu radnih zadataka i odgovornosti službenika za rodnu ravnopravnost u ministarstvima i opštinama”.

8. AKTIVNOSTI I OSTALE USLUGE

8.1. Priprema Strategije AKO-a za period 2016-2020

Odbor AKO-a je doneo odluku i formirao Komitet za planiranje koji se sastoji od tri gradonačelnika za proces i pripremu Strategije Asocijacije za 2016-2020. Izvršni deo AKO-a održao je dva sastanka gde je urađena analiza unutrašnje strukture AKO-a, uključujući prednosti i slabosti AKO-a, i analiza spoljnih faktora koji mogu uticati na rad i aktivnosti AKO-a i opština u narednom periodu planiranja. Proces izrade strategije je nastavio sa uključivanjem drugih mehanizama AKO-a, kao što je slanje jednog upitnika svim članicama AKO, proces je nastavljen razgovorima sa stručnim kolegijumima AKO-a, Savetom gradonačelnika, Odborom AKO-a i prijateljima AKO iz zajednice donatora i međunarodnih organizacija, partnera AKO-a.

8.2. Funkcionisanje struktura AKO-a

Svojim angažovanjem, AKO je tokom 2015. godine ispunila statutarne obaveze funkcionalnosti njenih struktura. Organizovano je nekoliko sastanaka Saveta gradonačelnika, organ koji smo dodatno ojačali i održana je sednica Generalne skupštine, koja je osim razmatranja godišnjih izveštaja uradila i izmenu i dopunu statuta AKO-a, a kome je prethodilo nekoliko sastanaka odbora i usklađivanje predloženih amandmana sa zakonodavstvom na snazi.

8.3. Komuniciranje

Asocijacija Kosovskih Opština nastavlja i u ovoj godini da održava kontinuirani kontakt i komunikaciju sa opštinama. U tom periodu dostavljeno je preko 135 različitih dopisa, obaveštenja, izveštaja, povratnih odgovora, nacрта- zakona, nacрта-pravilnika, preporuka, predloga, stavova, itd. Razvijajući transparentnost na sajtu AKO-a, stalno se postavljaju sve publikacije i brošure pripremljene od AKO-a i nekih od naših partnera i saradnika, dok se preko službenika za IT održava web-stranica na dnevnom osnovama. Takođe, donošenjem javne publikacije, jedine za lokalnu samoupravu, AKO priprema, štampa i distribuira svoj Bilten dva puta mesečno, tako da je i ove godine pripremljeno, objavljeno i distribuirano šest biltena. AKO je takođe radila na jačanju slike o sebi čak i kroz identifikacione proizvode. U tom kontekstu, postoji i društvena stranica na 'facebook' gde se postiraju sve njene vesti i aktivnosti. Jedna glavna uloga u tom pogledu urađena je tokom sastanka Kolegijuma,, konferencija i različitih seminara, raznih sastanaka sa centralnim nivoam i slično.

8.4 Usluge i ostala dostignuća

U saradnji sa Ministarstvom obrazovanja, nauke i tehnologije postignuta je saglasnost da se škole grade od opština bilo i u slučajevima kada je grant obezbeđen od MONT-a. To je jedno drugo dostignuće, jer je postojao zahtev opština jer niko kao opštine ne procenjuje i nadzire procese u korist javnosti.

AKO je takođe uspela da obrazloži i uvrsti u nacrt- zakon da gradonačelnik opštine prima 70% osnovice plate nakon godinu dana, ako gradonačelnik nema neki drugi posao. Gradonačelnik opštine u tom pravcu je stupio u kategoriju sa zamenikom premijera, ministrom i poslanikom Skupštine Kosova.

AKO je ove godine uradila nekoliko posebnih lobiranja za ministarstvo i centralne institucije na njihov zahtev, kod nas, ocenjujući naš uticaj u određivanju zakonodavne agende na centralnom nivou. Prvi slučaj bio je o pitanjima rodne ravnopravnosti za izradu "Pravilnika o zadacima i odgovornosima dotičnih službenika za rodnu ravnopravnost u Ministarstvima i opštinama", zahtevano od Agencije za

Rodnu ravnopravnost. Drugi slučaju bio je slučaj Ministarstva za prostorno planiranje i sredinu koje je zahtevalo saradnju i lobiranje u Uredu Premijera za uvrščivanje u agendu amamdmana na Zakon o nelegalnoj gradnji.

Određivanje članova Komisije za grantove od strane opština urađeno je na sastanku AKO-a, kome su prisustvovala četiri ministra i dva generalna sekretara ministarstava. To je urađeno jednom u 2015. i na kraju godine je urađen izbor članova Komisije za grantove za 2016.godinu. To je prvi put da se to radi na sastancima organizovanim od strane AKO-a i predstavlja jačanje uloge i značaja koje ima Asocijacija Opština. To se potvrđuje i činjenicom da se ministar finansija obavezao da neće pripremiti bilo koji dokument koji se tiče opština a da neće biti uključena i Asocijacija Kosovskih Opština.

Unapređeni izveštaj sa Skupštinom Kosova kao i sa skupštinskim odborima tako i sa drugim strukturama i samim članovima same Skupštine, gde je primećena jedna ojačana uloga AKO-a. I učešće predstavnika AKO u izradi koncept-dokumenta kao predinicijativa za izradu jednog zakona.

Opštine sa srpskom većinom su imale nekoliko zahteva za organizovanje sastanaka struktura AKO-a za tretiranje konkretnih pitanja. Najnoviji slučaj je bio zahtev iz opštine Gračanica da organizuje sastanak Saveta gradonačelnika za rešavanje pojave pasa lotalica i da ispita mogućnost saradnje sa susednim opštinama za ublažavanje i eliminisanje ovog problema. Još jedno pitanje koje je pokrenuto iz opština sa većinskim srpskim stanovništvom jeste i nacrt-zakon o popisu srpskog stanovništva u opštinama u kojima proces registracije stanovništva nije podržan u 2011.godini. Preko AKO-a, ove opštine su zahtevale da ovaj nacrt-zakon registruje i srpsko stanovništvo u ostalim opštinama, osim onih u severnom delu Kosova. Ovi zahtevi pokazuju da opštine sa srpskom većinom ne samo da nastavljaju da budu članice AKO-a, već je vide kao adekvatan mehanizam za rešavanje svojih problema.